

Conclusie

Te oordelen naar de voorlopige resultaten is 'Belders' een goed groeiende cultivar, die in zijn jeugd 'Liempde' in groei evenaart en in vorm veelal nog overtreft.

Hoewel het oordeel over deze cultivar, wegens de beperkte ervaring ermee, nog onder voorbehoud moet worden gegeven, is een beperkt gebruik zeker aan te bevelen. Bij het huidige zeer geringe aantal goede cultivars betekent elke uitbreiding daarvan een welkome vermindering van het risico.

Morfologische beschrijving van *Salix alba* L. cv. Belders ¹⁾

[176.232]

J. T. M. BROEKHUIZEN
(Afd. Houtteelt, I.B.O., L.H.)

SUMMARY

Morphological description of *Salix alba* L. cv. Belders

A morphological description is given of one-year-old plants of a new Dutch commercial willow clone, Salix alba L. cv. Belders. Mainly those characteristics by which this male clone can be distinguished from other S. alba clones, are mentioned. The plants present these characteristics in the periode from middle of August through September.

Leaves on middle of shoot: lanceolate, 10-12,5 cm long, 1,5-2 cm wide: length-maximum width ratio (l/b): 6-8; maximum width generally at 0,46 l from leaf base (range: 0,38-0,54 l); petiole: 10 mm long, leaf length (l)-petiole length (s) ratio: l/s = 11 (range: 10-13), colour of petiole green or green with a brown-red upper side; stipules: lanceolate, green, 3-4 mm long, 1-1½ mm wide.

Shoot: top end predominantly green, middle part brown-green; lenticels: mostly round, ½-1½ mm, a few are linear and up to 2½ mm long, number of lenticels on 3 cm shoot length in the middle part of the shoot: about 20. Lower two thirds of shoot with branches, upper part with buds.

Buds on upper part of shoot: 6 mm long, brown, in the middle (see figure) a green spot.

'Belders' is very similar to S. alba 'Liempde'. It can be distinguished from this clone by its green spot on the buds and by means of its about 1 cm longer leaves, whose maximum width is attained at a higher point, reckoned from the base of the leaf ('Belders': 0,46 l; 'Liempde': 0,42 l). Its leaf length-petiole ratio is higher ('Belders': l/s = 11; 'Liempde': l/s = 9-10). Shoot colour is less dark, especially at the top end. Lenticels on middle part of shoot more numerous ('Belders' about 20, 'Liempde' about 12 per 3 cm shoot length).

¹⁾ Voor de vervaardiging van de tekening is de auteur veel dank verschuldigd aan mej. I. Zewald, verbonden aan de afd. Plantensystematiek en geografie van de L.H. Zie overigens de noot van het voorgaande artikel van R. Koster.

The most convenient characteristic to distinguish 'Belders' from the other Dutch commercial Salix alba clones is the green spot on the buds.

Inleiding

Nu het wilgeras *Salix alba* L.cv. Belders onder controle van de N.A.K.B. in de handel is, dient het zodanig te worden beschreven dat het van de andere handelsrassen kan worden onderscheiden. Bovendien behoort van een nieuw ras een officiële beschrijving te worden gepubliceerd om morfologische verschillen met buitenlandse en eventuele nieuwe Nederlandse handelsrassen te kunnen vastleggen.

Bij de beschrijving zullen algemene kenmerken van de *soort Salix alba* L., waarvan 'Belders' immers een *kloon* is, kort worden aangeduid wanneer dit voor de herkenning nuttig is.

De beschrijving geldt voor planten in hun eerste groei-jaar. De beste periode voor de herkenning is vanaf ongeveer half augustus tot het ogenblik dat de bladeren afvallen. Vanaf augustus zijn namelijk de voor een goede beschrijving meest geschikte bladeren aanwezig, d.w.z. de bladeren die zich dan ongeveer op halve hoogte van de plant bevinden. In een latere publikatie zal nader worden uiteengezet waarom juist deze bladeren het meest geschikt zijn voor de herkenning van wilgen.

In augustus zijn ook reeds knoppen gevormd, al zijn deze dan nog niet volledig uitgegroeid. Voor de beschrijving van de kleur daarvan is echter de periode van half augustus tot de bladval belangrijk omdat zich dan een verschil in kleur met de andere handelsrassen het duidelijkst manifesteert. Voor de bepaling van de vorm, grootte en andere kenmerken van de knoppen dient te worden gewacht tot oktober.

Daar de meeste wilgerassen die in de handel zijn, op 1-jarige leeftijd tot een grotere hoogte zijn betakt dan even oude populieren, worden de knoppen beschreven die zich bevinden op ongeveer $\frac{3}{4}$ van de hoogte van de plant, gerekend vanaf de voet.

De variatie in vorm tussen de bladeren op halve hoogte van de plant is enigszins groter dan die bij populieren. Daarom wordt in de beschrijving, naast de gemiddelde maten en verhoudingen, ook de spreiding van deze gemiddelde waarden gegeven. Zo betekent bijvoorbeeld $l/b = 6-8$, dat de *gemiddelde* verhouding tussen de lengte en de grootste breedte van het blad, afhankelijk van de groeiomstandigheden, varieert tussen 6 en 8. Bij afzonderlijke bladeren kan deze verhouding dus wel iets kleiner dan 6 of iets groter dan 8 zijn. Daarom dienen bij wilgen ongeveer 10 bladeren van gelijkwaardige planten te worden beoordeeld. De bladvorm van *Salix alba* kan als volgt kort worden omschreven: vanaf de voet wordt het blad naar de top geleidelijk breder tot de grootste breedte wordt bereikt. Vervolgens blijft de breedte over enige afstand ongeveer constant, waarna het blad geleidelijk smaller wordt en eindigt in een spitse punt. Waar in deze publikatie wordt gesproken van de plaats van de grootste breedte van het blad, wordt het punt bedoeld, waar — gerekend vanaf de voet — de grootste breedte wordt bereikt.

Het ras 'Belders' bezit in het bijzonder sterke gelijkenis met 'Liempde'.

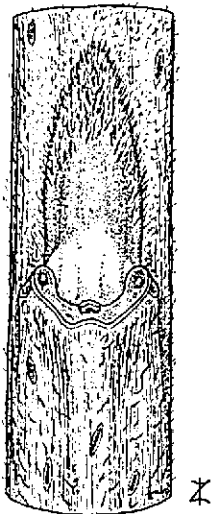
Van de andere handelsrassen is het gemakkelijk te onderscheiden. Over enige tijd zal hierover een publikatie met een determinatietabel verschijnen. Daarom zullen in de navolgende beschrijving alleen de verschilpunten met 'Liempde' worden aangegeven. De enige uitzondering is, zoals hiervoor reeds werd vermeld, de kleur van de knoppen, waarin 'Belders' zich van alle andere handelsrassen bijna steeds duidelijk onderscheidt. Op dit punt wordt hierna nog teruggekomen.

Beschrijving

Geslacht: ♂

Blad: lancetvormig met een spitse basis, 10-12,5 cm lang, gemiddeld $\pm 11,5$ cm, en $\pm 1,5-2$ cm breed ('Liempde': 9,5-11,5 cm lang, gemiddeld ± 10 cm, en $\pm 1,5-2$ cm breed); $\pm 6-8$ x zo lang als breed; boven- en onderzijde dicht, aanliggend behaard; kleur bovenzijde groen, onderzijde blauw- tot grijsgroen; grootste breedte gemiddeld iets onder het midden, namelijk a/1 is gemiddeld 0,46, maar kan varieëren van 0,38-0,54 ('Liempde': grootste breedte iets lager: a/1 is gemiddeld 0,42, varieërend van 0,34-0,46); aantal zijnerfen ± 15 ; *bladsteel* ± 10 mm lang; l/s = 10-13, gemiddeld ± 11 ('Liempde': 8-10,5, gemiddeld 9 à 10); geheel groen of aan de bovenzijde met bruinrood, met lange, aanliggende haren; *steunblaadjes* lancetvormig, 3-4 mm lang, 1-1½ mm breed, groen.

Scheut: in het midden rond met dichte, aanliggende beharing; bovenste deel overwegend groen ('Liempde': enigszins groen met veel bruinrood), in het midden bruingroen ('Liempde': meer groenbruin); *lenticellen* meest rond, ½-1½ mm, met enkele lijnvormige tot 2½ mm ('Liempde': rond tot ovaal, ½-1½ mm), aantal gemiddeld omstreeks 20 per 3 cm scheutlengte ('Liempde': ongeveer 12).

Knoppen: aanliggend, plat met stompe, soms enigszins afstaande, punt, 6 mm lang, overwegend bruin met in het midden van de basis (zie tekening, 5 x ware grootte) een groene plek ('Liempde': geheel roodbruin); dicht, aanliggend behaard.

Zijtakken: veel ¹⁾; tot ongeveer ¾ van de hoogte van de scheut ('Liempde': tot dezelfde hoogte, maar dichter op elkaar en daardoor nog meer); takhoek 50-60°.

Karakteristiek kenmerk: de groene plek op de knop. Deze valt het duidelijkste op zolang het blad nog niet is afgevallen. Om dit goed te kunnen beoordelen dient het blad met de steel te worden verwijderd. Dit kenmerk is ons zowel op planten op zand- als kleingrond in meer of mindere mate steeds opgevallen.

¹⁾ Het aantal zijtakken is mede afhankelijk van de plantafstand. Het aantal waarnemingen is nog te gering om cijfers te kunnen geven.

Verschillen met andere rassen: Van alle andere handelsrassen is 'Belders' in de zomer te onderscheiden door de groene plek op de knop.

De verschillen met 'Liempde' worden hieronder kort samengevat:

Blad: iets langer dan bij 'Liempde'; grootste breedte iets minder beneden het midden; bladsteel in verhouding tot de lengte van het blad iets korter.

Scheut: vooral het bovenste deel van de jonge scheut lichter gekleurd; aantal lenticellen op het midden van de scheut groter.

Knop: iets lichter, met een groene vlek.

Zijtakken: aantal iets minder.

Het geslacht van *Populus* 'Flevo'

[176.232]

J. T. M. BROEKHUIZEN

Recent observations learnt that the new poplar clone P. 'Flevo' is ♂ (see Ned. Bosbouw Tijdschr. 38 (7) 1966 (255)).

In het Ned. Bosbouw Tijdschr. 38 (7) 1966 (255-260) werd in een artikel over de nieuwe populierenklonen 'Flevo' en 'Dorskamp' vermeld, dat het geslacht van 'Flevo' nog niet bekend was (blz. 260). Onlangs bleek, dat de oudste boom van dit ras voor het eerst bloemknoppen heeft gevormd. Aan de hand daarvan kon worden vastgesteld, dat P. 'Flevo' ♂ is.